

KIRKKOHALLITUKSEN YLEISKIRJE

Nro 28/2009
16.6.2009

KIRKKOHALLITUKSEN VARHAISKUNTOUTUSTOIMINTA

Kirkkohallituksen toteuttamalla varhaiskuntoutuksella tuetaan työntekijöitä, joiden työkyky on alentunut. Tavoitteena on työkyvyn ylläpitäminen ja parantaminen sekä työkyvyttömyyden ennalta ehkäisy. Varhaiskuntoutus toteutetaan kirkkohallituksen ohjeiden mukaan ja vuosittain hyväksytyjen määrärahojen perusteella.

Varhaiskuntoutukseen on oikeus evankelis-luterilaisen kirkon, sen seurakunnan tai seurakuntayhtymän työntekijöillä

- jotka kuuluvat evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain (KiEL) piiriin
- joilla on voimassa oleva palvelussuhde, joka on jatkunut vähintään yhden vuoden
- joiden fyysinen tai psyykkinen terveydentila on alentunut eri tekijöistä johtuen
- joiden työterveyshuolto on selvittänyt ja toteuttanut työpaikan työkykyä ylläpitävät ja parantavat toimenpiteet

Kuntoutuksen myöntäminen on harkinnanvaraista.

Varhaiskuntoutuksen eri muodot

A. Varhaiskuntoutuskurssit

Alla kohdissa 1 ja 2 mainitut kuntoutuskurssit ovat Kansaneläkelaitoksen (Kela) järjestämiä kuntoutuksesta annetun lain mukaisia (Laki Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuuksista 566/2005) ja KELAN rahoittamia, jotka toteutetaan alueellisena kuntoutuksena hiippakunnittain. Kirkon työntekijöiden Aslak- ja TYK- kurssit hiippakunnat anovat Kelalta vuosittain.

Näille Kelan kursseille hakeudutaan työterveyshuollon kautta. Lisätietoja kursseista saa Kelan internetsivulta osoitteesta:

www.kela.fi -> kuntoutuskurssihaku -> ammattialavalikosta valitaan: uskonnon alaan liittyvä työ

1. ASLAK (ammatillisesti syvennetty varhaiskuntoutus)
2. TYK-ryhmät (työkykyä ylläpitävä ja parantava valmennus)

Näiden kurssien lisäksi Kirkkohallitus järjestää ja rahoittaa neljä varhaiskuntoutuskurssia vuodessa Haapaniemen hiippakuntakartanossa yhteistyössä Kuortaneen kuntopalvelut Oy:n kanssa. Varhaiskuntoutuskursseista kaksi on kohdennettu ikääntyneille (57v.-65v.) työntekijöille.

Kirkkohallituksen järjestämille kursseille hakeudutaan työterveyshuollon kautta. Lisätietoja kursseista saa Kirkon keskusrahaston internetsivulta:

www.evl.fi/kiela

B. Terapiat

1. Psykoterapia voi olla yksilö- tai ryhmäpsykoterapiaa. Psykoterapia on tarkoitettu ensisijaisesti niille, joiden työssä tulevat kirkon työn kuormittavat erityispiirteet esille. Psykoterapiaa tulee ensin hakea Kelan kuntoutuksena. Psykoterapiaa ei tueta samanaikaisesti sekä Kelan että Kirkkohallituksen kuntoutuksena. Terapeutilla tulee olla Kelan hyväksymä psykoterapiapätevyys. Edellytyksenä on, että hakijan työkyky on alentunut ja psykoterapialla arvioidaan saatavan oleellinen työkyvyn paraneminen.
2. Ilman Kelan päätöstä voidaan erityistilanteissa tukea kriisitilanteisiin liittyvää terapiaa enintään 15 kertaa.
3. Voice massage terapiaa voidaan korvata varhaiskuntoutuksena silloin, kun sen tarve on erikoislääkärin toteama eikä sitä ole mahdollista saada terveydenhuoltojärjestelmän kautta.

C. Asiantuntija-apu työyhteisölle

Ongelmat työyhteisössä, huono työilmapiiri ja huonosti toimiva työyhteisö voivat heikentää sekä yksilön että työyhteisön työkykyä. Varhaiskuntoutustoimintana työyhteisöön voidaan kohdistaa toimintakykyä parantavia kehittämistoimenpiteitä rahoittamalla asiantuntija-apua.

Varhaiskuntoutukseen hakeutuminen

Varhaiskuntoutuskurssit

Kaikille varhaiskuntoutuskursseille (sekä Kelan että Kirkkohallituksen) haetaan Kelan kuntoutushakemuslomakkeella Ku 102. Hakemuksen voi tulostaa Kelan internetsivustolta osoitteesta www.kela.fi/lomakkeet

Kuntoutushakemuslomakkeeseen tulee liittää kuntoutustarvetta osoittava B-lääkärinlausunto, mikä yleensä hankitaan työterveyslääkäriltä. Se ei saa olla puolta vuotta vanhempi. Työterveyshuolto havaitsee kuntoutuksen tarpeita luontevasti toteuttamansa työterveyshuollon tarkastusten ja seurannan sekä tyky-toiminnan yhteydessä. Varhaiskuntoutusryhmät ovat yleensä heterogeenisiä, jolloin samassa ryhmässä voi olla kaikkia seurakunnan ja kirkon ammatti- ja työntekijäryhmiä.

Hakemus Kelan Aslak- tai TYK-kuntoutukseen lähetään omaan Kelaan, joka antaa kuntoutuspäätöksen.

Hakemus Kirkkohallituksen varhaiskuntoutukseen lähetetään:

Haapaniemen kuntoutustyöryhmä
Lapuan tuomiokapituli
PL 60, 62101 Lapua

Terapia

Psykoterapiaa haettaessa tulee liitteenä olla psykiatrian erikoislääkärin ja terapeutin lausunnot, sekä Kelan kielteinen päätös. Kuntoutuspäätös tehdään yhdeksi vuodeksi. Psykoterapiaa voidaan myöntää 3 vuotta Kelan myöntämä psykoterapia mukaan lukien.

Voice-massage terapiaa haettaessa tulee liitteenä olla foniatrian – tai korva-, nenä- ja kurkkutautien erikoislääkärin lausunto

Psykoterapiaa tai voice massage terapiaa haetaan Kirkon keskusrahastosta saatavalla hakemuslomakkeella.

Asiantuntija-apu työyhteisöille

Tätä varhaiskuntoutusta haetaan Kirkon keskusrahastosta saatavalla hakemuslomakkeella. Hakemukseen tarvitaan työnantajan suostumus.

Varhaiskuntoutuksen kustannusten korvaaminen

Varhaiskuntoutuskurssit

1. Kelan rahoittamat Aslak ja TYK-kuntoutuskurssit korvataan Kelan varoista (kuntoutuslaitoksen kustannukset, kuntoutusraha ja matkakustannusten korvaukset).

Silloin kun kuntoutus edellyttää työstä poissaoloa eikä työnantaja maksa kuntoutuksen ajalta palkkaa, kuntoutuja voi hakea Kelasta kuntoutusrahaa. Kun kuntoutuja on kuntoutuksen aikana saanut palkkaa, maksaa Kela työnantajalle hakemuksesta kuntoutusrahan.

2. Kirkkohallitus rahoittaa Haapaniemen hiippakuntakartanossa järjestettävät varhaiskuntoutuskurssit (kuntoutuskustannukset, kuntoutusraha ja matkakustannukset).

Silloin kun kuntoutus edellyttää työstä poissaoloa eikä työnantaja maksa kuntoutuksen ajalta palkkaa, kuntoutuja voi hakea Kirkkohallituksesta kuntoutusrahaa. Kun kuntoutuja on kuntoutuksen ajalta saanut palkkaa, maksaa Kirkkohallitus työnantajalle hakemuksesta kuntoutusrahan.

Kirkkohallituksen rahoittamasta varhaiskuntoutuksesta aiheutuvat matkakustannukset korvataan halvimmalla julkisen liikenteen maksujen mukaan. Varhaiskuntoutuskurssien osalta matkakustannusten omavastuuosuus on 18,50€ kunkin kuntoutusjakson osalta.

Terapiat

Psykoterapian ja voice massage terapian kustannukset korvataan kuntoutuspäätöksen perusteella. Kirkkohallituksen rahoittama terapia korvataan seuraavasti: Jos terapeutti on lääkäri, Kirkkohallitus korvaa 18.50€ käyntikerralta, kuitenkin enintään sairausvakuutuslain mukaisen korvauksen jälkeen jäävän omavastuuosuuden määrän. Jos terapeutti ei ole lääkäri, Kirkkohallitus korvaa 45.41€ käyntikerralta, kuitenkin enintään terapeutin palkkion määrän.

Terapiakäyntien matkakustannukset korvataan harkinnanvaraisesti halvimmalla julkisen liikenteen maksujen mukaan kuitenkin siten, että omavastuuosuus on aina vähintään 9.25€ käyntikerralta.

Asiantuntija-apu työyhteisölle

Kirkkohallitus maksaa asiantuntija-apun kustannukset Kirkon keskusrahaston antaman päätöksen mukaan.

Kelan lääkinnällinen kuntoutus

Lääkinnällistä kuntoutusta haetaan Kelalta. Lääkinnällinen kuntoutus on sairauskohtaista: esim. tuki- ja liikuntaelin-, painonhallinta-, sydänsairauksien kuntoutusta. Lääkinnällisestä kuntoutuksesta saa lisätietoa Kelan internetsivulta osoitteesta www.kela.fi -> kuntoutuskurssihaku -> kurssitarjonta/hakutekijät -> valinta sairaus-valikosta.

Lisätietoja: Kirkon eläkeneuvonta puh. 09-1802 555

KIRKKOHALLITUS

Leena Rantanen

Pekka Huokuna